

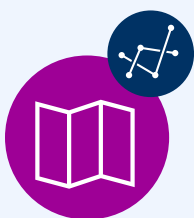

Werkagenda coördinerend AI- en algoritmetoezicht 2025

Algoritmes en AI dringen in rap tempo de samenleving binnen. De economische en maatschappelijke belofte is groot en het is cruciaal om organisaties duidelijkheid te bieden zodat ze weten wat ze kunnen doen. Het goed vormgeven van algoritmes en AI is een grote uitdaging, maar door de toenemende impact des te belangrijker. Als onderdeel van een van onze vijf jaarthema's maakt de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) zich ook in 2025 sterk voor een samenleving waarin we kunnen profiteren van AI-innovaties en de grondrechten van burgers beschermen. In 2025 richt de AP zich in het coördinerend toezicht op algoritmes en AI vooral op transparantie, normuitleg, auditering, governance, non-discriminatie en AI-geletterdheid.

De werkzaamheden van de AP als coördinerend AI- en algoritmetoezichthouder zijn ondergebracht bij de directie Coördinatie Algoritmes (DCA).

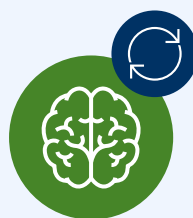
De activiteiten voor het coördinerend toezicht op algoritmes en AI hangen samen met het AP Jaarplan 2025 en zijn onder te verdelen in vier pijlers:

Beter zicht op algoritmes en AI

Versterken van samenwerking

Vergroten van kennis

Voorbereiden op de AI-verordening

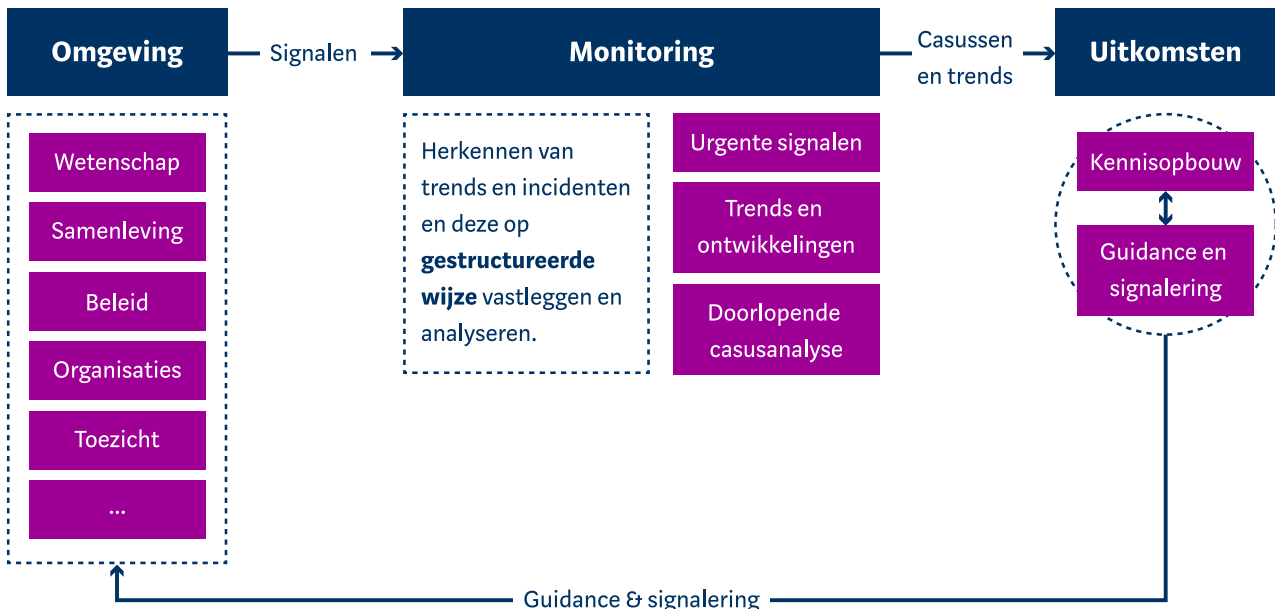

In 2025 versterken we onze structurele monitoring en delen we onze overkoepelende kennis en inzichten met de samenleving.

1. Beter zicht op algoritmes en AI

- We analyseren **overkoepelende ontwikkelingen** rondom algoritmes en AI om in kaart te brengen hoe evenwichtige inzet mogelijk is met goede bescherming voor individuen, groepen mensen of de hele samenleving. We publiceren de kennis die we hierover opdoen.
- Via **themastudies** kijken we vanuit een AP-breed perspectief naar de ontwikkeling en inzet van algoritmes en AI in specifieke toepassingen. Dit biedt inzichten en lessen waarmee we bijdragen aan veilige inzet en organisaties kunnen helpen.
- Om te komen tot een internationale standaard voor het analyseren van incidenten en ontwikkelingen, maken we via een pilot gebruik van het **OECD-rapportageraamwerk voor AI**. Zo kunnen we de wereldwijde ontwikkelingen op een eenduidige manier in kaart brengen.
- We zetten een structurele dialoog op met het **academische veld** om ook wetenschappelijke kennis en inzichten mee te nemen in ons monitoringswerk. De wetenschap heeft als geen ander zicht op zowel de ontwikkeling van algoritmes en AI als de inzet ervan in specifieke domeinen.
- We publiceren twee keer per jaar de **Rapportage AI- en Algoritmrisico's Nederland (RAN)** met daarin een overkoepelend risico- en beheersingsbeeld en actuele themastudies.
- In 2025 starten we ons toezicht op de **transparantie van aanbevelings-systemen van Nederlandse online platforms**. We werken hierin nauw samen met de Autoriteit Consument en Markt (ACM).

MONITORINGSCYCLUS ALGORITMES EN AI

Monitoringscyclus algoritmes en AI

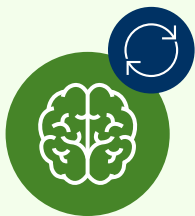
De AP past voor het coördinerend AI- en algoritmetoezicht een monitoringscyclus toe om te komen tot overkoepelende guidance en signalering

Samenwerking met nationale en internationale stakeholders is cruciaal om te zorgen voor verantwoorde inzet van algoritmes en AI. In 2025 neemt de AP het voortouw om te komen tot een stelsel van expertise.

2. Versterken van samenwerking

- Nederlandse toezichthouders werken intensief samen binnen de **Algoritme & AI-Kamer (AAK) van het Samenwerkingsplatform Digitale Toezichthouders (SDT)**. Bijvoorbeeld om te komen tot gezamenlijke uitleg.
- Dit jaar breiden we ons **netwerk van stakeholders** verder uit en betrekken we hen actief om krachten te bundelen: van overheid tot marktpartijen en van kennisinstellingen tot ngo's.
- We onderzoeken hoe toezichthouders beter gebruik kunnen maken van **signalen en incidenten met algoritmes en AI** die binnenkomen bij bestaande meldpunten. We verkennen gezamenlijk de mogelijkheid voor een meldingen-netwerk.
- Bij ons jaarlijkse **AI- en Algoritmeseminar** brengen we verschillende disciplines en werkvelden samen rondom de verantwoorde inzet van algoritmes en AI. Ook organiseren we technische bijeenkomsten voor specialisten.
- Initiatieven zoals **algoritmeregisters en -kaders** bieden houvast aan organisaties en kunnen een belangrijke basis vormen voor verantwoorde inzet van algoritmes en AI. We verkennen hoe toezichthouders hier gebruik van kunnen maken om bij te dragen aan geharmoniseerde normuitleg.
- Via **coördinatie en regievoering** werken we samen met andere toezichthouders en stakeholders aan bruikbare toetsingskaders en een instrumentarium. Concreet komen we dit jaar tot een overzicht van methodes om bias- en discriminatierisico's in de verschillende levensfasen van algoritmes en AI te meten en te beheersen.

Grip op algoritmes en AI vraagt doorlopend om kennisopbouw over technologische ontwikkelingen en beheersingsmaatregelen. In 2025 dragen we hieraan bij met eigen verkenningen en guidance, en aandacht voor AI-geletterdheid in de volle breedte van de samenleving: van consument tot CEO en van burger tot bestuurder.

3. Vergroten van kennis

- We werken met een brede groep organisaties aan gezamenlijke kennisopbouw over **vier aandachtsgebieden: transparantie, auditering, non-discriminatie en AI-governance**. Bijvoorbeeld door een overzicht te bieden van best practices, dilemma's en essentiële randvoorwaarden. Hiermee dragen we bij aan kennis en bewustwording en geven we vorm aan toezichtkaders.
- We starten **thematische verdiepingen op actuele en toekomstige vraagstukken**. Bijvoorbeeld rondom de verslavende werking van AI en algoritmes en de impact van autonome 'AI agents'.
- Om de kennis over AI in de hele samenleving te vergroten, zetten wij stevig in op **AI-geletterdheid**. We organiseren dit jaar een seminar over AI-geletterdheid, ontwikkelen workshops aan de hand van ons recent gepubliceerde document 'Aan de slag met AI-geletterdheid', en brengen behoeften van organisaties in kaart via een oproep tot input.
- In breder AP-verband publiceren we in 2025 een **visie op generatieve AI**. De visie schetst een toekomstbeeld voor generatieve AI in de samenleving en maakt inzichtelijk wat er nodig is voor verantwoorde inzet, in lijn met grondrechten en fundamentele waarden.
- In onze publieksvoorlichting komt extra aandacht voor **kinderen en jongeren**. Zij maken veel gebruik van algoritmes en AI, maar kunnen ook kwetsbaar zijn. We bieden hen handvatten om er op een veilige manier gebruik van te maken.

Met de komst van de AI-verordening is in Europa een belangrijke stap gezet richting de veilige en verantwoorde inzet van AI. De AP zet in 2025 samen met de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI) de coördinatie van de AI-verordening voort.

4. Voorbereiden op de AI-verordening

- In afwachting van de inrichtingskeuzes verkennen we samen met andere toezichthouders de mogelijkheden om zowel **samenwerkingsafspraken** als de **gezamenlijke coördinatiefunctie** van de AP en de RDI te concretiseren. Ook leveren we een bijdrage aan de AI Board en andere Europese samenwerkingen.
- Vanaf 2 februari 2025 gelden de eerste bepalingen in de AI-verordening, waaronder verboden AI. We treffen voorbereidingen voor de invulling van het toezicht in samenwerking met andere partijen. In 2025 gaan we de dialoog aan over **de plannen en verwachtingen** voor de stapsgewijze opbouw van het toezicht op de AI-verordening. Ook de (voorbereidingen op) de technische en feitelijke inrichting van het toezicht is een speerpunt.
- Een onderdeel dat in 2025 centraal staat is het bouwen aan **handelingszekerheid** voor organisaties die met AI werken. We werken in 2025 verder aan uitleg van bepalingen in de AI-verordening. Er komen **rondetafelbijeenkomsten** met stakeholders om vraagstukken rondom de AI-verordening te bespreken.
- Na een succesvolle pilot van de AI-sandbox draagt de AP dit jaar bij aan de voorbereidingen voor de lancering in 2026. Deze **regulatory sandbox** biedt AI-ontwikkelaars meer duidelijkheid en houvast.
- Cruciaal in 2025 is de totstandkoming van **Europese standaarden** ten behoeve van de naleving van de AI-verordening. De AP is actief binnen het netwerk van de Europese standaardiseringsorganisaties.

Coördinerend AI- en algoritmetoezicht: een taak in opbouw

Taak in opbouw

De AP heeft sinds januari 2023 de taak om overkoepelend toezicht te houden op de inzet van algoritmes en AI. We ondernemen verschillende activiteiten om de risico's en effecten van de inzet van algoritmes en AI te signaleren, analyseren en hier periodiek over te rapporteren. Ook werken we aan het versterken van de samenwerking tussen toezichthouders en de (gezamenlijke) uitleg over bestaande en nieuwe wetgeving over algoritmes en AI. Daarnaast dragen we bij aan het voorbereiden van het toezicht op de AI-verordening in Nederland.

Expertteam in opbouw

De AP start 2025 met ongeveer 20 fte voor het coördinerend AI- en algoritmetoezicht. Een interdisciplinair team in opbouw werkt in de volle breedte aan alle activiteiten van deze werkagenda met aandacht voor de omgeving, in contact met partnerorganisaties en toeziend op passende regelgeving. Deze werkzaamheden vinden plaats langs deze lijnen: (i) monitoring en rapportages, (ii) kennis en expertise, (iii) samenwerking en netwerk, (iv) beleid en regelgeving en (v) AI-systemen met een hoog risico. In 2025 is de verwachting dat het team zal groeien, mede met het oog op verdere voorbereidende werkzaamheden voor het toezicht op de AI-verordening in Nederland.

Contact over coördinerend toezicht op algoritmes en AI

Wij vinden het belangrijk om in nauw contact te staan met de gehele samenleving (zoals het bedrijfsleven, de wetenschap, het maatschappelijk middenveld en brancheorganisaties). Uw kennis en ervaring is voor ons van belangrijke toegevoegde waarde. Want alleen samen kunnen we ervoor zorgen dat algoritmes en AI op een verantwoorde en waardengedreven manier worden ingezet.

Vragen of ideeën?

Laat het ons weten en stuur een bericht naar dca@autoriteitpersoonsgegevens.nl.